

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JP „ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG BOSNE“ D.D. MOSTAR za 2017. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-6-1534-6/17

Sarajevo, septembar 2018. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	3
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	4
1.	UVOD	4
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA	7
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I IZVJEŠTAVANJE	8
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
7.1	BILANS USPJEHA	9
7.1.1	Prihodi	9
7.1.1.1	Poslovni prihodi	9
7.1.1.2	Finansijski prihodi	10
7.1.1.3	Ostali prihodi	10
7.1.2	Rashodi	11
7.1.3	Finansijski rezultat	14
7.2	BILANS STANJA	14
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	14
7.2.2	Tekuća sredstva	17
7.2.2.1	Zalihe i imovina namijenjena prodaji	17
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	18
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	18
7.2.3	Kapital	20
7.2.5	Popis sredstava i obaveza	23
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	23
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	23
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	23
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	23
9.	JAVNE NABAVKE	24
10.	SUDSKI SPOROVI	26
11.	KOMENTAR	26
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	27
	<i>Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2017. godine</i>	28
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine</i>	30
	<i>Izvještaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine (Direktna metoda)</i>	31
	<i>Izvještaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine</i>	32

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar za 2017. godinu**, koji obuhvataju Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar** ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom :

1. **Društvo na dan 31.12.2017. godine nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti imovine u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi i investicija u toku može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda (tačka 7.2.1 Izvještaja).**

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar za 2017. godinu**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2017. godine,

rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- **Ukupna ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je 210.114.470 KM, što čini 67% nenaplaćenih potraživanja (na „Aluminij“ d.d. Mostar se odnosi 138.283.199 KM), što je neopravdano, obzirom na djelatnost Društva i raspoložive instrumente osiguranja naplate potraživanja (tačka 7.2.2.3 Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar za 2017. godinu** sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar**, je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar** prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. **Društvo nije dosljedno primjenjivalo Zakon o javnim nabavkama u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i osiguranja stvarne konkurencije svih ponuđača. Kod nabavke kratkoročnog kredita pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja, nisu postojali opravdani i dokazivi razlozi krajnje hitnosti iz člana 21. Zakona o javnim nabavkama, a kod nabavke usluge reklamiranja Društva putem nogometnih klubova, nije osigurana stvarna konkurentna osnova svim ponuđačima u skladu sa članom 53. Zakona o javnim nabavkama (tačka 9. Izvještaja).**

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar za 2017. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 28.09.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre, koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o električnoj energiji;
- Zakon o prenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u BiH;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Opšti kolektivni ugovor za teritoriju FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar (u daljem tekstu Društvo), ima pravni kontinuitet od 17.11.1992. godine kada je upisano u sudski registar Višeg suda u Mostaru. Na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju u FBiH o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar iz januara 2004. godine, Društvo je upisano u registar Kantonalnog suda u Mostaru pod brojem 1-3177 od kada je nastavilo da radi kao dioničko društvo. Nakon ovog upisa, vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru u dijelu usklađivanje djelatnosti Društva, podružnica Društva i ovlaštenih lica za zastupanje.

Osnovni kapital iznosi 736.166.000 KM od čega je udio državnog kapitala 667.428.152 KM ili 90% i privatiziranog-dioničkog kapitala 68.737.849 KM ili 10%. Podijeljen na 7.361.660 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 100 KM.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uključujući upravljanje elektroenergetskim sistemom, izvoz i uvoz električne energije, te ostale poslovne djelatnosti propisane Statutom Društva u skladu sa važećom Klasifikacijom djelatnosti. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini, iz Društva je od marta 2006. godine izdvojena djelatnost prenosa električne energije. Društvo snabdijeva električnom energijom područje od 35 općina FBiH.

Organizacija Društva je složena i organizovana je po funkcionalnom i teritorijalnom principu. Organizacijska struktura Društva uspostavljena je kroz organizacijske jedinice: direkcija, proizvodnja, distribucija, opskrba, ekonomski poslovi, pravni poslovi i razvoj. Proizvodnja električne energije vrši se u sedam hidroelektrana (HE): HE Rama, HE Mostar, HE Peć Mlini, HE Mostarsko blato, crpna HE Čapljina, HE Jajce i HE Jajce II. Evidencije o poslovnim aktivnostima se vode u organizacionom jedinicama: proizvodnja, distribucija i opskrba, dok se distribucijske aktivnosti iskazuju po pojedinim područjima, a izvještavanje se vrši na nivou Društva kao pravnog subjekta.

Organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Upravu čine: generalni direktor Marinko Gilja i izvršni direktori za: proizvodnju električne energije Ilija Đolo, distribuciju električne energije Ilija Bakalar, opskrbu električnom energijom Ivica Pavković, ekonomske poslove Ante Tutiš, pravne poslove Branka Dadić i za razvoj Drago Bago. Upravu je imenovao Nadzorni odbor u februaru 2016. godine, na mandatni period od 4 godine.

Skupština Društva sastoji se od predstavnika - punomoćnika osnivača Društva sa glasačkom moći srazmjerno učešću u osnovnom kapitalu Društva.

Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova. Ispred državnog kapitala su: Božo Perić, predsjednik i članovi Mithat Arpadžić, Ivo Vincetić, Karmela Miletić, Ivanka Galić i Ivica Krivić. Članove Nadzornog odbora imenovala je Skupština Društva 19.11.2015. godine, a po prethodnoj saglasnosti Vlade FBiH od 22.10.2015. godine, na mandatni period od 4 godine. Ispred dioničara sa najmanje 5% dionica sa pravom glasa imenovan je 06.04.2016. godine Karlo Kardov, a na period do isteka mandata ostalim članovima. Rad Nadzornog odbora odvijao se kroz osam održanih sjednica tokom 2017. godine.

Odbor za reviziju u sastavu: Vedran Smiljanić, predsjednik i članovi: Slavica Aničić i Nada Glibić imenovan je o strane Nadzornog odbora 26.10.2015. godine, a potvrđen od Skupštine 19.11.2015. godine na period od četiri godine. Odbor za reviziju održao je 11 sjednica, sačinjavao i dostavljao Upravi i Nadzornom odboru izvještaje o svom radu i informisao o revizijskim izvještajima Odjela za Internu reviziju.

Na dan 31.12.2017. godine u Društvu je bilo 2.142 uposlena.

Sjedište Društva je u Mostaru, Ul. Mile Budaka 106 A.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji **Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od januara do jula 2018. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu Ured), izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2015. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH obavijestilo Ured o radnjama preduzetim u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u navedenom revizorskom izvještaju.

Analizom realizacije preporuka datih u revizorskom izvještaju za 2015. godinu utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

1. Uprava Društva je blagovremeno inicirala donošenje trogodišnjeg plana poslovanja koji predstavlja osnovu poslovnih aktivnosti,
2. U Zabilješkama uz finansijske izvještaje objavljeno je postojanje ograničenja vlasništva na nekretninama, postrojenjima i opremom koje su založene kao garancija za preuzete obaveze,
3. Trgovanje električnom energijom provodi se u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima,
4. Pogreške prethodnog perioda isključene su iz dobiti ili gubitka perioda u kojem su otkrivene, kako nalaže MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške.

Djelimično realizovane preporuke

1. Uprava i Nadzorni odbor poduzimali su aktivnosti oko restrukturiranja Društva, odnosno procesa razdvajanja djelatnosti u skladu sa Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice o implementaciji Direktiva iz Trećeg energetskeg paketa čiju realizaciju je preuzela BiH,
2. Nastavljene su aktivnosti vezane za osiguravanje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova,
3. Nastavljene su aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije,
4. Poduzimane su aktivnosti na realizaciji projekata, kako se ne bi plaćali nepotrebni troškovi po osnovi penala na nepovučena sredstva.

Nerealizovane preporuke

1. Preispitati opravdanost troškova reklame i sponzorstva,
2. Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu sa zahtjevom MRS 36- Umanjenje imovine,
3. Postupke javnih nabavi provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima.

Reviziju finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu izvršila je revizorska kuća BDO d.o.o. Mostar i dato je pozitivno mišljenje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka, na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazna osnova za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Organizacija Društva utvrđena Statutom, detaljno je razrađena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva. Sva radna mjesta u Društvu iskazana su po organizacijskim jedinicama Društva u posebnom dodatku Sistematizacija poslova i radnih zadataka - radna mjesta, koji je sastavni dio Pravilnika o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta organizacijskih jedinica.

Prema prezentiranim podacima, na nivou Društva sistematizirano je 3.162 izvršitelja. Na dan 31.12.2017. godine bilo 2.142 uposlenika, što je u odnosu na stanje krajem 2016. godine više za 94 uposlenika, kako je i predviđeno Planom poslovanja za 2017. godinu. U broju uposlenika uključeno je i 12 pripravnika različitih struka. O potrebi zasnivanja radnog odnosa odlučuje Uprava na prijedlog osobe ovlaštene Pravilnikom o radu. Prije donošenja odluke o novom upošljavanju, obavezno se traži odgovarajući radnik unutra Društva. Upošljavanje novog radnika je moguće tek nakon neuspjelog pokušaja traženja unutar Društva. Prema članu 7. Pravilnika o radu, novi radnik može biti izabran na jedan od slijedećih načina:

- posredovanjem Zavoda za zapošljavanje,
- objavljivanjem oglasa u nekom od dnevnih listova i na web stranici Društva,
- neposredno, ukoliko postoji poznat kandidat za zaposlenje uz navođenje njegovog imena i prezimena.

Radni odnos tokom 2017. godine zasnovalo je 223 uposlenika, uglavnom na neodređeno vrijeme, a u Društvu je po različitim osnovama prestao radni odnos 137 uposlenika (istek ugovora o radu na određeno vrijeme 83 uposlenika, a 54 uposlenika su napustila Društvo: sporazumni prestanak 9 uposlenika, penzija 39 uposlenika i smrt 6 uposlenika). Prijem uposlenika je u značajnoj mjeri vršen neposredno, a kod prijema uposlenika na neodređeno vrijeme, značajan je broj uposlenika koji su ponovo primljeni u 2017. godini. Od ukupnog broja primljenih uposlenika, 195 je imalo zasnovan radni odnos na određeno vrijeme u ranijem periodu (112 uposlenika kojima je radni odnos na određeno vrijeme prestao u 2016. godini pa su ponovo primljeni u radni odnos na neodređeno vrijeme u 2017. godini i 83 uposlenika kojima je radni odnos na određeno vrijeme prestao u 2017. godini pa su u istoj godini zasnovali radni odnos na neodređeno vrijeme).

Obzirom da je prijem uposlenika u značajnom broju vršen na neposredan način, koji je najmanje transparentan od svih predviđenih Pravilnikom o radu, ne može se potvrditi da su prilikom upošljavanja stvoreni uslovi da se iz većeg broja prijavljenih kandidata izaberu najbolji. Nije korištena mogućnost prijema putem javnog oglasa koji bi stvorio veću konkurenciju potencijalnih kandidata za upošljavanje. Iako poslovanje Društva u tekućoj godini nije imalo značajnije promjene u odnosu na prethodnu, u Izvještaju o poslovanju je konstatovano povećanje broja uposlenika, a nije dato obrazloženje o istom.

Društvo je donijelo određena interna akata kojim su uređene procedure i postupanje uposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu, Računovodstvene politike, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o javnim nabavkama, Pravilnik o popisu sredstava i izvora sredstava i drugi pravilnici i uputstva. Međutim, naprijed navedeni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola, što je dovelo do određenih propusta kod: praćenja ostvarenja plana, potraživanja od kupaca, realizacije sponzorstva, procjene umanjivanja i usklađivanja nadoknadive vrijednosti imovine, upisa vlasništva nad nekretninama društva, provođenja odredbi Zakona o javnim nabavkama.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojim su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

S obzirom na konstatovane nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, Društvo nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² dizajniralo i implementiralo sistem internih kontrola po COSO modelu. U skladu sa navedenim Zakonom, Društvo je sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu i odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Preporuke:

- **Izbor i prijem novih uposlenika vršiti putem javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti zapošljavanja u Društvu,**
- **Sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

Odjel za internu reviziju ima tri uposlenika i to jednog vodećeg i dva interna revizora. Sačinjen je Program rada i Studija rizika za 2017. godinu. Tokom 2017. godine sačinjeno je sedam Izvještaja koji su se odnosili na: naplatu potraživanja, likvidnost Društva, osiguranje imovine, planiranje i praćenje troškova, očitavanje potrošnje i evidenciju potrošača i javne nabavke, te praćenje realizacije datih preporuka po izvještajima. Provedenim revizijama nisu konstatovane značajne nepravilnosti.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Zakonom o električnoj energiji³ elektroprivredne djelatnosti su: proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom. Elektroprivredne djelatnosti obavljaju elektroenergetski subjekti koji posluju prema Zakonu o privrednim društvima⁴ i registrovani za obavljanje barem jedne od navedenih djelatnosti uz dozvolu za obavljanje djelatnosti od Regulatorne komisije.

Djelatnost Društva je proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i trgovanje električnom energijom, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije.

Zakon o električnoj energiji nalaže da: „Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno“. Funkcionalno razdvajanje prema članu 12. Zakona uključuje:

I- razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integrisanog društva na način da:

1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
3. sačini i objavi odvojene finansijske i druge izvještaje za svaku elektroprivrednu i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a prema propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

II- Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:

1. osiguranja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojim se osigurava razdvojeno i neovisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
2. osiguranja uslova da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integriranog društva,
3. osiguranje uslova da lica uposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

U cilju realizacije navedenog, Uprava Društva je 28.05.2014. godine donijela Plan aktivnosti za restrukturiranje sa pregledom aktivnosti sa dinamičkim okvirom (Faza I), koji je donesen u skladu sa Privremenim smjernicama elektroenergetske politike u Federaciji BiH⁵ i Programom o restrukturiranju

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 06/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 66/13, 94/15

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 81/15

⁵ „Sl. novine FBiH“, broj 12/14

elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH⁶. Kako od navedenih aktivnosti gotovo ništa nije realizirano, Uprava je 01.12.2015. godine i 24.03.2016. godine donijela Odluku o formiranju Stručnog tima za organizovanje i provođenje restrukturiranja Društva sa zadatkom da organizuje i pripremi, predloži program i koordinira faze realizacije restrukturiranja. Stručni tim je 26.01.2016. godine sačinio Izvještaj u kojem je navedeno da je prioritetni zadatak usvajanje Elaborata o organizaciji i upravljanju Društva (za koji je urađen Nacr) koji je osnovni materijal, na osnovu kojeg bi mogao otpočeti proces restrukturiranja Društva.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH koordinira aktivnosti i izvještava Sekretarijat Energetske zajednice o statusu implementacije pojedinih obaveza vezano za proces razdvajanja djelatnosti u skladu s Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice o implementaciji Direktiva iz Trećeg energetske paketa čiju je realizaciju preuzela BiH. Ministarstvo je u 2016. i 2017. godini tražilo od Društva da poduzme neophodne korake kako bi se proces razdvajanja djelatnosti ubrzao i završio, kao i informacije o fazi razdvajanja u kojoj se Društvo nalazi, planirani tok i rokove za završetak aktivnosti.

Dom naroda Parlamenta FBiH je 19.04.2018. godine razmatrao Program prestruktuiranja elektroenergetskog sektora u FBiH i donio zaključak da se isti vrati na doradu Vladi FBiH, pošto su svi rokovi iz predmetnog programa već odavno istekli. Na osnovu navedenog zaključka, Dom naroda Parlamenta FBiH preko resornog ministarstva zadužio je Elektroprivredu HZ HB d.d. Mostar i Elektroprivredu BiH d.d. Sarajevo da hitno, a najkasnije do 23.05.2018. godine dostave prijedlog dopuna Programa prestruktuiranja elektroenergetskog sektora u FBiH u cilju ažuriranja istog.

Preporuke:

- ***Vlada FBiH treba inicirati da se Program prestruktuiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji od strane zakonodavne vlasti (oba doma Parlamenta FBiH),***
- ***Neophodno je da se Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije aktivno uključi u davanje konsultacija i smjernica oko provođenja Programa prestruktuiranja elektroenergetskog sektora u FBiH,***
- ***Uprava Društva treba, nakon usvajanja Programa prestruktuiranja elektroenergetskog sektora u FBiH, intenzivirati aktivnosti u skladu sa Planom aktivnosti za prestruktuiranje Društva iz 2014. godine, a koji se odnosi na realizaciju razdvajanja djelatnosti distribucije, odnosno osnivanje društva Operator Distributivnog Sistema-ODS, te da uskladi interna akta sa novom organizacijom.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji Plan poslovanja Društva za 2017. – 2019. godinu utvrdila je Uprava Društva 20.01.2017. godine, Nadzorni odbor je isti usvojio 06.02.2017. godine, a Skupština 28.02.2017. godine.

Planom za 2017. godinu planirani su ukupni prihodi u iznosu od 268.728.522 KM, a ukupni rashodi od 268.487.000 KM. Plan prihoda je rađen na osnovu ostvarenja u prethodnim godinama, a plan rashoda u skladu sa potrebama izvršenja Elektroenergetskog bilansa, kao i rashoda ostvarenih u prethodnim godinama. Isporuka električne energije smanjena je za 1.533 GWh zbog gubitka najvećeg kupca Aluminij d.d. Mostar, a smanjeni su i prihodi Društva za 145 miliona KM, uz istovremeno smanjenje troškova za nabavku električne energije, troškova prijenosa i drugih troškova vezanih za krajnju potrošnju u iznosu 138 miliona KM. Prema Elektroenergetskom bilansu, proizvodnja električne energije planirana je 1.575 GWh i manja je od bilansirane u 2016. godini za 4,9%. Potrošnja električne energije planirana je 1.430,4 GWh, nabavka 420,9 GWh i prodaja električne energije od 565,5 GWh.

Planom uposlenika planirano je povećanje za 96 uposlenih. Nije dato obrazloženje o potrebi povećanja broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu.

Planom investicijskih ulaganja planirana su ulaganja za 2017. godinu u iznosu od 180,7 miliona KM, a na trogodišnjem nivou u iznosu od 390,3 miliona KM. Za planirane investicije za 2017. godinu predviđeno je finansiranje vlastitim sredstvima od 45,1 miliona KM, kreditom 128,3 miliona KM i ostalo 7,3 miliona KM.

⁶ „Sl. novine FBiH“, broj 20/14

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana su dati sljedećom tabelom: KM

Redni broj	Pozicija	Ostvareno u 2016. god.	Plan za 2017. god.	Ostvareno u 2017. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	393.160.395	268.728.522	311.724.825	79	116
II	Rashodi	390.771.185	268.487.000	311.487.384	79	116
III	Dobit prije poreza (I-II)	2.389.210	241.522	237.441	9	98

Ukupno ostvareni prihodi u 2017. godini iskazani su 311.724.825 KM, što je u odnosu na planirane više za 42.996.303 KM ili 16%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 81.435.570 KM ili 20,7%. Povećanje prihoda u odnosu na plan najvećim dijelom se odnosi na povećanje prihoda od prodaje učinaka na domaćem i stranom tržištu. Ukupno ostvareni rashodi za 2017. godinu iskazani su 311.487.384 KM, u odnosu na plan veći su za 43.000.384 KM ili 16%, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 79.283.801 KM ili 21%. Najveće povećanje u odnosu na plan odnosi se troškove nabavne električne energije, amortizaciju i rezervisanje. **Iako je došlo do značajnog povećanja prihoda i rashoda u odnosu na planirane, Uprava Društva nije postupila prema članu 24. Zakona o javnim preduzećima i revidirala i usaglasila godišnji plan poslovanja.**

Društvo je za 2017. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat 237.441 KM, što je na nivou planiranog.

Preporuka:

- ***U slučaju značajnog odstupanja ostvarenja u odnosu na plan, izvršiti usklađivanje Plana poslovanja kako je propisano članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.***

Društvo je godišnje finansijske izvještaje za 2017. godinu sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Finansijske izvještaje je pripremila Uprava Društva, a Nadzorni odbor i Skupština Društva su usvojili iste.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2017. godinu, prihodi su iskazani 311.724.825 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 81.435.570 KM ili 20,7%.

	KM	
	01.01. - 31.12.2017.	01.01. - 31.12.2016.
PRIHODI	311.724.825	393.160.395
Poslovni prihodi	292.484.942	379.588.856
Prihodi od prodaje učinaka	287.686.227	375.642.509
Ostali poslovni prihodi	4.798.715	3.946.347
Finansijski prihodi	3.033.954	113.133
Ostali prihodi i dobici	15.514.541	12.950.806
Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika	691.388	507.600

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su 292.484.942 KM i u ukupnim prihodima sudjeluju sa 94%, a čine ih:

- prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu 276.244.604 KM,
- prihodi od prodaje isporučene električne energije na inostranom tržištu 11.439.366 KM,
- prihodi od donacija 3.863.829 KM u visini prenosa dijela sa odgođenih prihoda u visini obračunatih troškova amortizacije doniranih sredstava), te
- prihodi od zakupnina 316.123 KM.

Prihodi od prodaje isporučene električne energije na domaćem tržištu sastoje se od prodaje krajnjim kupcima po regulisanim (tarifnim) cijenama na distribucijskim naponskim nivoima koje utvrđuje Regulatorna komisija za energiju u FBiH - FERK, te prodaje ostalim kupcima na domaćem i inostranom tržištu na osnovu

godišnjih i kratkoročnih ugovora. Struktura fakturisane električne energije po kategorijama kupaca na distribucijskim naponskim nivoima daje se u sljedećoj tabeli:

	Naponska razina	I-XII 2016. godine			I-XII 2017. godine		
		Fakturisano MWh	Fakturisano KM	Cijena el. energije pf/KWh	Fakturisano MWh	Fakturisano KM	Cijena el. energije pf/KWh
I	Željeznice F BiH	3.157	1.023.516	32,42	3.399	883.200	25,98
II	Izvoz	37.433	3.053.134	8,16	72.700	11.439.366	15,74
III	Kupci trgovina unutar BiH	411.959	40.354.587	9,80	524.877	69.531.311	13,25
1	35 kv	183	16.983	9,28	26	2.756	10,60
2	10 kv	212.877	27.552.759	12,94	236.350	26.525.954	11,22
IV	SN opskrba (srednji napon) (1+2)	213.060	27.569.743	12,94	236.376	26.528.710	11,22
3	Ostala potrošnja	280.424	56.199.254	20,04	284.461	54.452.333	19,14
4	Domaćinstva	696.672	105.623.184	15,16	700.675	108.391.130	15,47
5	Javna rasvjeta	25.414	4.642.562	18,27	26.482	4.851.827	18,32
V	NN opskrba (niski napon) (3+4+5)	1.002.510	166.465.000	16,60	1.011.618	167.695.290	16,58
VI	Ukupno kupci (I+IV+V)	2.218.727	195.058.259	16,01	1.251.393	195.107.199	15,59
VII	Sveukupno (II+III+VI)	2.168.119	238.465.98	14,30	1.848.737	276.077.877	14,93

Društvo je tokom 2017. godine proizvelo je 1.287,41 GWh električne energije, što je 81,8% planirane proizvodnje, dok je nabavka na tržištu električne energije iznosila 762,07 GWh.

Prihodi od prodaje električne energije od 287.686.227 KM ostvareni su isporukama za 193.500 kupaca domaćinstava u iznosu od 108.391.130 KM, a za ostale distributivne kupce 54.452.333 KM. Prihodi od trgovine električnom energijom i izvoza iznosili su 80.970.676 KM. Najvećim dijelom su ostvareni od kupaca GEN-I Sarajevo 20.763.036 KM, INTER BiH 9.586.605 KM i od N4T Republika Srbija 6.898.260 KM.

Društvo je u 2017. godini nabavljalo električnu energiju na osnovu kratkoročnih ugovora prema Pravilniku o trgovanju električnom energijom i Odluci o ovlaštenjima i uslovima za kratkoročnu trgovinu električnom energijom. Društvo se krajem 2016. godine obratilo Agenciji za javne nabavke BiH radi pokretanja postupka ocjene otvorenosti tržišta električne energije u djelatnostima proizvodnje i opskrbe električnom energijom. Nakon provedenog postupka nadležnih institucija, Agencija za javne nabavke BiH je aktom od 01.02.2017. godine obavijestila Društvo, da Konkurencijsko vijeće BiH, svojim Mišljenjem iz januara 2017. godine, smatra da je tržište električne energije otvoreno za konkurenciju u segmentu proizvodnje i opskrbe električnom energijom kupaca II reda. Slijedom navedenog, relevantno tržište je proglašeno otvorenim za konkurenciju, te Društvo, nije obavezno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama kada obavlja konkretnu djelatnost.

Prema Analizi energije i Izvještaju o kupoprodaji električne energije za period januar-decembar 2017. godine, Društvo je pri kupovini i prodaji električne energije ostvarilo pozitivne trendove trgovanja električnom energijom. Prosječna cijena kupovine iznosila je 83,94 KM/MWh, a prosječna prodajna cijena 143,21 KM/MWh. Prosječna cijena kupovine električne energije na osnovu svih ugovora u 2017. godini je 88,48 KM/MWh, dok je prosječna prodajna cijena 134,50 KM/MWh.

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su 3.033.954 KM i čine ih prihodi od kamata i pozitivne kursne razlike.

7.1.1.3 Ostali prihodi

Ostali prihodi i dobici iskazani su 15.514.541 KM. Ovi prihodi se najvećim dijelom odnose na naplaćena ranije ispravljena potraživanja 6.496.014 KM, prihode od ukidanja rezervisanja po MRS-19 Primanja uposlenih 4.332.990 KM, prihode od ukidanja rezervisanja za sudske sporove 3.173.047 prihode od naplaćenih sudskih sporova su 172.679 KM i refundacija bolovanja 164.755 KM.

Društvo svake godine na datum bilansa vrši rezervisanje za otpremnine i jubilarne nagrade, a na osnovu aktuarskog izračuna i u skladu sa MRS 19- Primanja uposlenih. Na datum bilansa izvršeno je usaglašavanje iskazanih stanja rezervisanja sa izračunima iz Izvještaja aktuarsa za 2017. godinu i po tom osnovu je iskazan prihod od jubilarnih nagrada 1.473.047 KM i od otpremnina 705.151 KM. Također, na osnovu evidencija Društva, vrši se rezervisanje za neiskorištene dane godišnjeg odmora (MRS 19- Primanja uposlenih, tačke 11.-16.). Nakon izračuna rezervisanja za tekuću godinu, izvršeno je ukidanje rezervisanja iz ranijeg perioda i

prihod po ovom osnovu iskazan je 2.154.792 KM. Istovremeno, temeljem primjene MRS 19- Primanja uposlenih, Društvo iskazuje odgovarajuće pozicije rashoda i razgraničenja što je opisano u odgovarajućim dijelovima Izvještaja.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi 311.487.384 KM kako slijedi:

	01.01.-31.12.2017.	01.01.-31.12.2016
RASHODI	311.487.384	390.771.185
Poslovni rashodi:	302.600.553	375.685.924
Nabavna vrijednost prodane robe	85.165.432	137.990.034
Materijalni troškovi	4.773.579	4.149.443
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	89.619.026	86.649.135
Troškovi proizvodnih usluga	33.124.993	51.100.300
Amortizacija	54.714.886	53.206.766
Troškovi rezervisanje	5.128.580	8.729.612
Nematerijalni troškovi	30.074.057	33.860.634
Finansijski rashodi	2.374.185	4.065.579
Ostali rashodi i gubici	5.425.581	7.086.432
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti	386.649	275.068
Rashodi iz osnova promjena račun. politika i ispravke greški	700.416	3.658.182

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su 302.600.553 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 73.085.371 KM ili 19,5%, a sastoje se od: troškova plata i ostalih ličnih primanja uposlenika 89.619.026 KM, nabavne vrijednosti prodane robe 85.165.432 KM, amortizacije 54.714.886 KM, proizvodnih usluga 33.124.993 KM, nematerijalnih troškova 30.074.057 KM, rezervisanja 5.128.580 KM i materijalnih troškova 4.773.579 KM.

Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe iskazana je 85.165.432 KM i odnosi se na nabavke električne energije na domaćem tržištu 64.626.568 KM, međukompanijsku razmjenu 14.802.989 KM, nabavku na stranom tržištu 2.199.322 KM, iz obnovljivih izvora 2.100.353 KM i međukompanijsku razmjenu na stranom tržištu 1.436.201 KM. Nabavke električne energije na domaćem tržištu vršene su na slobodnom tržištu od veletrgovaca električnom energijom za daljnju prodaju. U odnosu na plan povećana je kupovina električne energije za 47.465.432 KM, zbog smanjenja vlastite proizvodnje u hidroelektranama.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su 4.773.579 KM, a odnose se na: utrošene sirovine i materijal 1.568.065 KM, rezervne dijelove 1.529.240 KM, energiju i gorivo 949.829 KM i otpis sitnog inventara, ambalaže i auto guma 726.445 KM.

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja iskazani su 89.619.026 KM i čine 29,6% poslovnih rashoda, a njihova struktura je:

	KM
	01.01.-31.12.2017.
Troškovi plata i ostalih primanja uposlenih	89.619.026
Troškovi plata	64.270.846
Troškovi naknada plata	11.835.788
Troškovi službenih putovanja	185.373
Troškovi ostalih primanja i naknada prava uposlenih (topli obrok, prevoz i drugo)	12.501.876
Troškovi naknada članovima odbora, komisija	253.346
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	571.797

Troškovi plata i naknada plata uposlenih iskazani su 76.106.634 KM i odnose se na: neto plate, doprinose i porez na dohodak.

Pravilnikom o platama utvrđeni su elementi za određivanje osnovne plate, po kojem je osnovna plata uposlenika proizvod najniže bruto satnice, koeficijenta složenosti poslova i ostvarenog fonda radnih sati. Najniža neto satnica utvrđena od 2,82 KM, odnosno 4,3 KM u bruto iznosu, a koeficijenti složenosti poslova se kreću od 1 do 5,4 za najsloženije poslove. Tokom 2017. godine bruto satnica je utvrđivana tromjesečnim odlukama Uprave Društva.

Plata Uprave Društva utvrđena je Zakonom o platama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija FBiH⁷. Plata Generalnog direktora iznosi pet prosječnih plata u FBiH, a plata izvršnih direktora iznosi 4,5 prosječnih plata u FBiH. Najviša plata u Društvu je plata generalnog direktora i za decembar je iznosila 4.918 KM (sa uključenim minulim radom), najniža je 617 KM, a prosječna plata na nivou Društva iznosi 1.695 KM.

Troškovi službenih putovanja uposlenih iskazani su 185.373 KM, koje se najvećim dijelom odnose na dnevnice u inostranstvu 74.105 KM, prevoz i smještaj u inostranstvu 51.486 KM, smještaj u zemlji 30.130 KM i dnevnice 21.683 KM.

Troškovi ostalih primanja i naknada uposlenih iskazani su 12.501.876 KM, a čine ih:

	KM
	01.01.-31.12.2017.
Troškovi ostalih primanja i naknada uposlenih	12.501.876
Topli obrok	7.383.572
Prevoz uposlenika na posao i sa posla	1.709.975
Regres za godišnji odmor	916.422
Otpremnine	445.995
Jubilarnе nagrade	586.037
Jednokratne pomoći penzionerima	109.967
Novčane pomoći	517.063
Naknade za vjerske praznike	531.188
Stručno usavršavanje i stručna literatura	301.657

Topli obrok iskazan je 7.383.572 KM, a obračunava se na osnovu mjesečnih odluka Uprave Društva prema Pravilniku o platama. Topli obrok utvrđen je u visini od 2% prosječne mjesečne plate u FBiH. Na iznos toplog obroka iznad 1%, obračunati su i plaćeni pripadajući doprinosi.

Prevoz uposlenika iskazan je 1.709.975 KM i odnose se na usluge prevoza na posao i s posla.

Regres za godišnji odmor uposlenika iskazan je 916.422 KM. Obračun i isplata naknade za regres je izvršena na osnovu Odluke Uprave Društva od 11.05.2017. godine u visini od 50% prosječne plate ostvarene u FBiH i iznosi 417 KM po uposlenom.

Otpremnine za odlazak u penziju se isplaćuju u visini šest prosječnih plata radnika ostvarenih u prethodna tri mjeseca. Jubilarne nagrade za ostvareni radni staž za svakih 5 godina isplaćene su naknade od 0,5 do 2,5 prosječne mjesečne plate u FBiH.

Naknade za vjerske praznike iskazane su 531.188 KM, na osnovu Odluke Uprave Društva od 15.12.2017. godine kojom je utvrđena naknada 250 KM po uposlenom.

Na **naknadama članovima odbora i komisija** iskazano je 253.346 KM, od čega su naknade članovima Nadzornog odbora 144.256 KM, Odbora za reviziju 32.759 KM i sindikat 61.950 KM. Visina naknada su definisane odlukama Društva i to predsjedniku Nadzornog odbora dvije prosječne plate u FBiH, predsjedniku Odbora za reviziju jedna prosječna plata u FBiH, a članovima odbora 80% od predsjednika.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su 571.797 KM i čine ih troškovi stipendija 427.516 KM, naknade za rad na praksi 112.554 KM, troškovi na osnovi ugovora o djelu i povremenim i privremenim poslovima 13.112 KM i ostale intelektualne i lične usluge 18.615 KM.

⁷ „Sl. novine FBiH“, broj 10/09

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su 33.124.993 KM, a čine ih troškovi: transportnih usluga 23.843.748 KM, održavanja 7.778.519 KM, reklame i sponzorstva 1.101.504 KM, zakupa 363.346 KM, sajmovi 36.838 KM i izrade i dorade učinaka 1.038 KM.

Transportni troškovi odnose se najvećim dijelom na troškove prijenosa električne energije i vršnog opterećenja po računima Elektroprijenosa BiH 12.923.338 KM, troškove pomoćnih i sistemskih usluga po računima Neovisnog operatera sistema (u daljem tekstu NOS) 6.190.219 KM, troškovi pomoćnih usluga debalansa viška i manjka energije po računima NOS-a 3.851.120 KM i troškovi prijenosa električne energije NOS-a 865.931 KM.

Troškovi održavanja odnose se na tekuće održavanja elektropreme 2.794.269 KM, zaštitarske usluge 1.845.703 KM, usluge održavanja softvera i IT opreme 1.290.165 KM, održavanja vozila 661.266 KM, održavanje okoliša 357.763 KM, održavanje građevina i opreme 199.200 KM, baždarenja brojlara 176.225 KM, naknade koje se plaćaju pri registraciji 172.790 KM, čišćenje 155.250 KM, održavanje fax i kopir aparata 86.566 KM i ostale usluge održavanja 38.715 KM.

Troškovi zakupa iskazani su 363.346 KM i odnose se na zakupu poslovnih prostora, kao i zakup izmještene lokacije za informatički sistem.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su 1.101.504 KM, a odnose se na usluge sponzorstva u cilju reklame 980.270 KM, reklame u medijima 89.712 KM i ostale troškove reklame i sponzorstva 31.522 KM. Usluge sponzorstva u cilju reklame se najvećim dijelom odnose na: Nogometne klubove Široki Brijeg i Zrinjski Mostar po 200.000 KM i NK Vitez 49.000 KM, Košarkaški savez BiH 49.000 KM, informatičke usluge izrade rasporeda sati za srednje škole 47.880 KM, Rukometni klub Izviđač Ljubuški 40.000 KM, kao i druga sponzorstva u manjim iznosima Fanjevačkom samostanu, Sveučilištu u Mostaru i G-tour Međugorje. Reklama u medijima najvećim dijelom od 49.950 KM se odnose na izradu dokumentarnog i promotivnog filma o Društvu, zatim za oglašivačke akcije na portalu 5.040 KM i izvršene reklame Teniskog kluba 5.000 KM i Simfonijskog orkestra 4.500 KM. **Troškovi reklame i sponzorstva su značajni, ali obzirom na djelatnost Društva ne se može steći uvjerenje da isti imaju pozitivan utjecaj na povećanje prihoda. Nisu predloženi kriteriji ili drugi parametri po kojim se određuju vrsta i visina ovih troškova, niti su vršene analize opravdanosti visine iskazanih troškova i koristi koje Društvo ostvaruje od istih.**

Preporuka :

- **Sačiniti analizu iskazanih troškova reklame i sponzorstva kao i opravdanosti njihove visine i na osnovu utvrđenog odrediti kriterije za vrstu i visinu sponzorstva i reklamiranja Društva, radi postizanja najboljih efekata za Društvo.**

Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije iskazani su 54.714.886 KM. Amortizacije se obračunava linearnom metodom otpisa, na osnovi procijenjenog vijeka trajanja sredstava po Nomenklaturi o razvrstavanju stalnih sredstava.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani su 5.128.580 KM, a čine ih rezervisanja za otpremnine i druge naknade i beneficije radnika 3.668.973 KM i rezervisanja za sudske sporove 1.459.607 KM. Društvo je na osnovu nezavisnog aktuarskog mišljenja izvršilo iskazivanje troškova rezervisanja za jubilarne naknade i otpremnine radnicima. Rezervisanje troškova po sudskim sporovima je izvršeno po izvještaju Komisije za rezervisanje troškova sudskih sporova. Na osnovu prijedloga Komisije o procjeni svih pojedinačnih sporova, za potencijalne troškove po sporovima rezervisan je iznos od 1.459.607 KM.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su 30.074.057 KM, od kojih su najznačajniji troškovi: poreza, naknada i taksi 20.485.784 KM, neproizvodnih usluga (komunalne naknade, troškovi revizorskih i advokatskih usluga, troškovi vještačenja) 3.871.021 KM, poštanskih i telekomunikacijskih usluga 2.937.428 KM, premija osiguranja 1.155.399 KM, članarina i drugih naknada 842.362 KM, reprezentacije 399.253 KM, ostali nematerijalni troškovi (oglasi, troškovi postupka prisilne naplate, špeditorske usluge, usluge posredovanja, usluge kontrole kvalitete) 232.481 KM i troškovi platnog prometa 150.328 KM.

U okviru poreza, naknada i taksi najznačajniji su doprinosi za hidroakumulaciju od 12.874.109 KM i kantonalne vodne naknade od 4.969.561 KM.

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su 2.374.185 KM i odnose na rashode po osnovu redovnih i zatezних kamata na kredite 2.369.463 KM i negativne kursne razlike 4.723 KM.

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su 5.425.580 KM, a odnose se na: rashode po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja 5.142.190 KM, rashode i gubitke na zalihama materijala 208.080 KM, gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava 56.616 KM i manjkove 18.695 KM.

7.1.2.4 Rashodi iz osnove usklađivanja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnove usklađivanja vrijednosti sredstava iskazani su 386.649 KM i najveći dio se odnosi na umanjenje vrijednosti dugoročnih finansijskih ulaganja 343.866 KM.

7.1.2.5 Rashodi iz osnova ispravki greški iz ranijeg perioda

Rashodi iz osnova ispravki greški iz ranijeg perioda iskazani su 700.416 KM i odnose se na naknadno utvrđene obaveze i troškove iz ranijeg perioda, od kojih se 323.181 KM odnosi na sudsku nagodbu za obaveze po ugovoru za izradu projektne dokumentacije za izgradnju sistema SCADA/DMS/OMS.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2017. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat (dobit) od 237.441 KM, iako je gubitak od poslovnih aktivnosti iskazan 10.115.611 KM.

Ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat, s obzirom na to da Društvo nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u skladu zahtjevima MRS - 36 Umanjenje vrijednosti sredstava, tačka 7.2.1 Izvještaja.

Nadzorni odbor je 24.05.2018. godine donio Odluku o podnošenju godišnjeg Izvještaja o poslovanju Društva za 2017. godinu Skupštini Društva na odlučivanje, a Skupština je isti usvojila 18.06.2018. godine.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su 1.123.577.871 KM. Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	31.12.2017.	31.12.2016.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.123.577.871	1.026.221.214
Nematerijalna sredstva	2.843.871	3.229.547
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.119.858.952	1.021.766.567
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	16.656	16.656
Dugoročni finansijski plasmani	858.392	1.208.444

Stalna nematerijalna sredstva iskazana su 2.843.871 KM, a čine ih: licence, računarski programi i projektna dokumentacija. Ova imovina početno se vrednuje po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja vrednuje se po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Amortizacija navedene imovine u 2017. godini izvršena je u iznosu 686.696 KM.

Povećanje ove imovine od 789.883 KM odnosi se na: softver za nadzor sistema za daljinsko upravljanje 484.752 KM, softver za SAP sistem 170.024 KM, programski paket za analizu i proračun elektroenergetskih mreža 44.300 KM, interni web portal 30.000 KM i druge nabavke.

Struktura i promjene nekretnina, postrojenja i opreme date su u sljedećoj tabeli:

KM

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaj	Transport. sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Ostala materijalna sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nabavna vrijednost								
na dan 01.01.2017.	49.122.201	927.209.138	446.280.097	9.485.511	18.094.705	62.314.991	30.462.022	1.542.968.665
direkt. poveć. u 2017.	3.875.319	2.956	1.165.489	319.623	1.062.674	171.509.135		177.935.196
prenos sa pripreme	172.596	8.676.616	10.042.668	178.041		(18.519.879)		550.042*
otuđenje, rashodov.		(90.383)	(910.592)	(192.247)	(92.863)			(1.286.085)
ostalo	(77.117)	10.999	5.248			(16.247)	(26.147.806)	(26.224.923)
na dan 31.12.2017.	53.092.999	935.809.326	456.582.910	9.790.928	19.064.516	215.288.000	4.314.216	1.693.942.895
Amortizacija								
na dan 01.01.2017.		292.771.858	205.976.486	7.725.836	14.611.333		116.586	521.202.099
amortizacija za 2017.		26.857.999	25.553.229	452.972	1.163.990			54.028.190
otuđenje, rashodov.		(48.672)	(816.222)	(188.590)	(92.863)			(1.146.347)
ostalo		(1.002)	1.002					
na dan 31.12.2017.		319.580.183	230.714.495	7.990.218	15.862.460		116.586	574.083.942
Neto knjigovodstvena vrijednost								
na dan 01.01.2017.	49.122.201	634.437.280	240.303.611	1.759.675	3.483.372	62.314.991	30.345.436	1.021.766.566
na dan 31.12.2017.	53.092.999	616.229.143	225.868.415	1.800.710	3.382.056	215.288.000	4.197.628	1.119.858.952

Nekretnine, postrojenja i oprema u ranijim godinama iskazivane su po revaloriziranoj vrijednosti u skladu sa MRS 16- nekretnine, postrojenja i oprema. Pristupilo se izmjeni Računovodstvene politike, sredstva se od 2016. godine vrednuju po modelu troška.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazane su 1.119.858.952 KM. U okviru ove grupe je:

Zemljište iskazano 53.092.999 KM, a čine ga građevinska i ostala zemljišta. Povećanje od 4.047.915 KM se u najvećem dijelu od 3.510.000 KM odnosi na povećanje vrijednosti zemljišta HE Mostarsko blato, a vezano za plaćanje priključka uvođenje u elektroenergetski sistem. Smanjenje zemljišta izvršeno je za 77.117 KM za dio zemljišta Elektroprenosu, na kojem su objekti Elektroprenosa.

Građevinski objekti iskazani su 616.229.144 KM (nabavna vrijednost 935.809.327 KM, otpisana vrijednost 319.580.183 KM), a čine ih poslovne i pomoćne zgrade, građevinski dio postrojenja za proizvodnju i distribuciju električne energije, priključci – građevinski dio, vodovi i mreže. Povećanje na ovoj poziciji od 8.679.573 KM, najvećim dijelom odnosi se na više pozicija niskonaponske kablovske i zračne mreže i priključaka 3.211.844 KM, dalekovode 2.195.811 KM, upravnu zgradu Uskoplje, fasadu, parking i pristupne puteve 1.670.618 KM, građevinski dio podzemnog priključka 1.025.166 KM, te građevinski dio trafostanica 516.942 KM. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za obračunatu amortizaciju 26.857.999 KM i rashodovanje od 41.711 KM (nabavne vrijednosti 90.383 KM i ispravke vrijednosti 48.672 KM).

Postrojenja i oprema iskazani su 225.868.415 KM (nabavna vrijednost 456.582.910 KM, otpisana vrijednost 230.714.495 KM), a čine ih: postrojenja za proizvodnju i distribuciju električne energije (mjerni uređaji, transformatori, priključci, telekomunikacijska oprema, računarska oprema i sl.) Povećanja postrojenja i opreme izvršena su u iznosu od 10.208.157 KM, a najvećim dijelom odnose se na: elektromontažni dio za zračni priključak 2.671.433 KM, opremu za dalekovode i niskonaponske mreže 2.051.553 KM, opremu i postrojenja za trafostanice 1.425.253 KM, transformatore za pogon HE Jajce 1.249.775 KM, trofazna i monofazna brojila za priključke 934.614 KM, računarsku opremu 559.128 KM, alarmni uređaji i video nadzor 135.243 KM i drugo. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju 25.553.229 KM i rashodovanje oštećene i zastarjele opreme i postrojenja 94.730 KM (nabavne vrijednosti 910.592 KM i ispravke vrijednosti 816.222 KM).

Alati, pogonski i uredski namještaj iskazani su 1.800.710 KM (nabavna vrijednost 9.790.928 KM, otpisana vrijednost 7.990.218 KM), a čine ih: mjerni i kontrolni instrumenti, univerzalni i specijalni alati i uredski namještaj. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu od 178.041 KM u najvećem dijelu odnosi se na nabavku mjernog stuba 49.965 KM, analizatora kvaliteta plina 40.000 KM, termovizijske kamere 18.400 KM, mjernih instrumenata 19.000 KM i druge opreme. Smanjenje je za obračunatu amortizaciju 452.972 KM i rashodovanje od 3.657 KM (nabavne vrijednosti 192.247 KM i ispravke vrijednosti 188.590 KM).

Transportna sredstva iskazana su 3.382.056 KM (nabavne vrijednosti 19.064.516 KM; ispravka vrijednosti 15.682.460 KM), a čine ih: putnički automobili, teretna i vučna vozila (kamioni) i ostala prevozna

sredstva. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu od 1.062.674 KM odnosi se na nabavku kombija, terenskih i putničkih vozila, te paletara. Smanjenje transportnih sredstava izvršeno je za obračunatu amortizaciju 1.163.990 KM i rashodovanje otpisane opreme nabavne i otpisane vrijednosti 92.863 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su 215.288.000 KM. Od iskazanih investicija u toku (početno stanje uvećano za ulaganja u toku 2017. godine) u iznosu od 233.824.126 KM, u toku godine aktivirano je 18.519.879 KM ili 7,92 % investicija. Jedan od razloga za navedeno je da se u okviru ove pozicije iskazuje projekat VE Mesihovina započet u ranijim godinama, a čija ukupna procijenjena investicijska vrijednost iznosi oko 82 miliona EUR, koji je imao značajna ulaganja u tekućoj godini. Radi se o proizvodnom objektu korištenja vjetroenergije, koji je pušten u rad 2018. godine.

Povećanje na ovoj poziciji u 2017. godini iskazano je 171.509.135 KM, a odnosi se na proizvodnu djelatnost 149.199.696 KM, distributivnu djelatnost 13.329.433 KM i zajedničke nabavke 4.063.085 KM i ostale nabavke 4.916.921 KM. Ulaganja se najvećim dijelom odnose na ulaganja u vjetroturbine za VE Mesihovina 136.141.999 KM, kao i trafostanice i kablove za ovu vjetroelektranu u iznosu od 6.499.603 KM. Ulaganja su vršena i u blok transformatore za HE Jajce II 1.249.775 KM, kao i trafo stanice Stolac 809.804 KM. Kod ulaganja u građevinske objekte najznačajnija su ulaganja u izgradnju pristupnih puteva i platformi za VE Mesihovina u iznosu od 3.511.112 KM, te dovodni kanal i akumulacijski bazen HE Mostarsko Blato od 2.389.403 KM.

Dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu iskazani su 3.971.914 KM i najvećim dijelom od 1.820.561 KM se odnose na avans za Dalekovod Zagreb za obnovu i rekonstrukciju distribucijskih mreža po EIB 2, te avansi za usluge i opremu za VE Mesihovina u iznosu od 1.311.192 KM dobavljačima Siemens Zagreb i ABB Zagreb.

Ostala stalna sredstva iskazana su 16.656 KM i odnose se na umjetničke slike.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su 858.392 KM u čemu su: udio Društva u zavisnom preduzeću Elektrokontrol HZ HB d.o.o. Čapljinina sa udjelom od 57,14% ili 247.139 KM, te udio u temeljnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljinina u visini 14% ili 859.665 KM. Obzirom da je Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljinina u 2016. godini poslovao sa gubitkom, u skladu sa MRS 39 – Finansijska ulaganja, izvršeno je umanjenje ovog ulaganja na teret rashoda perioda u iznosu 343.866 KM. Pored toga, u okviru plasmana, iskazuju se i krediti dati uposlenicima u iznosu od 95.454 KM. Nisu prezentirane evidencije kredita sa strukturom duga po uposlenicima.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na temelju procijenjenog vijeka trajanja sredstva. Stope amortizacije su, prema Odluci od 27.04.2016. godine, u okviru maksimalnih stopa amortizacije koje se priznaju kao porezno dopustivi rashod. Društvo primjenjuje sljedeće stope:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	5	20
Građevinski objekti		
Građevine i građevinski dio trafo stanica	10-50	2-10
Betonski stupovi	20	5
Drveni stupovi	15	6,7
Oprema:		
Oprema za distributivnu mrežu	20	5
Elektro montažni dio trafo stanica	10	10
Transportna sredstva u cestovnom prometu	7	14,3
Računari i oprema za obradu podataka	5	20

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost imovine umanjena, niti je vršena procjena njene nadoknadbive vrijednosti, shodno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS 36–Umanjenje imovine.

Obzirom da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilansu stanja Društva, ne možemo potvrditi da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa članom 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je jasno definisana obaveza primjene MRS.

Preporuka:

- **Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost imovine umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti iste, u skladu sa zahtjevom MRS 36-Umanjenje imovine.**

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo još uvijek ne raspolaže sa potpunom dokumentacijom o vlasništvu za sve iskazane nekretnine, a nije ni uspostavljen Jedinostveni registar nekretnina. Prema podacima Sektora za imovinsko pravne poslove, Društvo koristi 9880 nekretnina. Sa uknjiženim pravom vlasništva u korist Društva je 2.523 nekretnina, uknjiženim pravom služnosti 140, a za 279 nekretnine u toku je postupak upisa prava vlasništva i drugih stvarnih prava. Uprava Društva je 16.04.2018. godine, a u cilju utvrđivanju tačnog i potpunog popisa svih nekretnina i elektroenergetskih objekata, imenovala komisije po organizacionim dijelovima Društva. Od navedenog ukupnog broja nekretnina, na nekretnine i elektroenergetske objekte OJ Distribucija odnosi se 8.133 nekretnine, kod koje su u ranijim periodima utvrđena odstupanja broja nekretnina u različitim izvještajima⁸. **Obzirom na navedeno, značajan je broj nekretnina za koje nije izvršeno uknjižavanje u zemljišne knjige i nije osigurana potpuna dokumentacija o vlasništvu za sve iskazane nekretnine koje Društvo koristi.**

Preporuka:

- **Intenzivirati aktivnosti na osiguranju potpune dokumentacije o vlasništvu za sve iskazane nekretnine Društva, kao i na njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničeno pravo raspolaganja zemljištem i građevinom HE Peć-Mlini zbog hipoteke u vrijednosti imovine od 27.193.086 KM. Odnosi se na osiguranje plaćanja kredita kod Zagrebačke banke Zagreb, Hrvatske banke za obnovu i razvoj Zagreb i UniCredit banke Mostar za kredit uzet za HE Mostarsko blato, koji se otplaćuje u periodu 2010.-2022. godina.

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa iskazana su sljedeća tekuća sredstva:

	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
TEKUĆA SREDSTVA-KRA TKOTRAJNA IMOVINA	121.923.877	131.494.017
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	7.983.316	6.891.733
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.786.609	21.550.429
Kratkoročna potraživanja	105.508.373	100.660.395
Kratkoročni plasmani	251.144	178.595
Potraživanja za PDV	1.394.435	2.212.865

7.2.2.1 Zalihe i imovina namijenjena prodaji

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i auto guma se vrednuju po trošku nabavke. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke i drugi troškovi koji su nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Zalihe na datum bilansa imaju sljedeću strukturu:

	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Zalihe	7.983.316	6.891.733
Sirovine i materijal	3.899.998	3.745.288
Rezervni dijelovi	9.971.692	9.653.097
Auto gume i ambalaža	2.109	5.001
Alat, sitan inventar i HTZ oprema	271.773	168.587
Ispravka vrijednosti	(6.162.256)	(6.680.240)

⁸ Izvještaj o radu Komisije za poslove uknjižbe nekretnina na nivou OJ Distribucija električne energije broj III-1134/18 od 05.06.2018. godine

Akumulirana ispravka vrijednosti od 6.162.256 KM odnosi se na usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 - Zalihe i usvojenim računovodstvenim politikama. Na osnovu Odluke Uprave Društva od 15.02.2018. godine, izvršena je korekcija vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta u iznosu od 517.984 KM.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti na dan 31.12.2017. godine iskazani su u sljedećim iznosima:	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI	6.786.609	21.550.429
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	5.980.347	20.900.444
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	804.129	647.338
Blagajna – domaća valuta	2.133	2.647
Oročena i ostala novčana sredstva	6.207.709	6.207.709
Usklađivanje vrijednosti oročenih novčanih sredstva	(6.207.709)	(6.207.709)

Novac i ekvivalenti novca odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. Novčana sredstva na transakcijskim računima se vode kod: UniCredit banke, Raiffeisen Bank d. d. BiH, Addiko banke i Intesa Sanpaolo banke. Naplate električne energije i usluga vrši se putem prolaznih računa otvorenih za te namjere i svakodnevno se prazne na centralni račun. Naplata energije od velikih potrošača vrši se na glavni račun, a i fakturisanje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

U okviru novčanih sredstava iskazuje se 6.207.709 KM i odnosi se na novčana sredstva oročena kod Bobar banke od 4.950.000 KM, te novčana sredstva kod: Hercegovačka banka 993.382 KM, Glumina banka 149.583 KM i Gospodarska banka 114.744 KM, za koja je u ranijem periodu izvršena ispravka na teret rashoda, odnosno vrijednosno usklađivanje.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja i plasmani:

	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI	105.759.517	100.838.990
Potraživanja od kupaca	104.682.065	99.688.002
Druga kratkoročna potraživanja	826.308	972.393
Kratkoročni finansijski plasmani	251.144	178.595

Struktura potraživanja od kupaca je sljedeća:

	KM	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročna potraživanja od kupaca (I+II)	104.682.065	99.688.002
I Potraživanja od kupaca u zemlji (1-2)	102.789.748	99.554.382
1. Potraživanja od kupaca u zemlji	312.904.218	319.503.084
2. Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(210.114.470)	(219.948.702)
II Potraživanja od kupaca u inostranstvu	1.892.317	133.620

Kratkoročna potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u neto iznosu od 102.789.748 KM (ukupna potraživanja 312.904.218 KM umanjena za ispravku potraživanja 210.114.470 KM) i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 3.235.366 KM. Ova potraživanja odnose se na distributivne kupce (domaćinstva, pravna i fizička lica), netarifne kupce tzv. "velepotrošači" električne energije, koji ispunjavaju uslove definisane pravilima o Općim uvjetima za isporuku električne energije i ostali netarifni potrošači.

Najveći dužnici na dan 31.12.2017. godine su: Aluminij d.d. Mostar 185.397.752 KM (138.283.199 KM potraživanja je starije od godinu dana i ova potraživanja su utužena i 47.114.552 KM potraživanja za koja je zaključen Sporazum o obročnom plaćanju, zaključno sa decembrom 2019. godine), Klinička bolnica Mostar 13.785.408 KM, P S Vitezit Vitez 5.155.625 KM, Županijska bolnica Livno 1.786.317 KM; Medijapan Busovača 1.415.248 KM, Opća bolnica Jajce 943.248 KM, Javno poduzeće Komunalno Neum 576.949 KM, P.P. „Blaž“ pilana Vitez 455.659 KM, Županijska bolnica Orašje 133.335 KM, Dom zdravlja Tomislavgrad 177.311 KM i

drugi. Navedena potraživanja su utužena (na određeni broj kupaca se odnosi član 80. Općih uvjeta za isporuku električne energije, kojim je Društvu limitirana primjena mjere isključenja radi neplaćanje dugova).

Društvo, na datum bilansa vrši ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za sva potraživanja starija od godinu dana. Računovodstvenim politikama regulisano je da "Sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod. Sumnjivim i spornim potraživanjima smatraju se sva potraživanja ukoliko je ispunjen **bilo koji** od sljedećih kriterija: ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeca; ukoliko je utuženo potraživanje ili je podnešen zahtjev za izvršenje nadležnom sudu, ako je pokrenut postupak prinudne naplate; ako su ta potraživanja prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignut sporazum sa dužnikom u postupku stečaja ili likvidacije".

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca (ukupna ispravka) iskazana je 210.114.470 KM, što čini 67% iskazanih potraživanja. U 2017. godini ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda izvršena je u iznosu od 4.386.167 KM, a u 2017. godini naplaćeno je 6.496.014 KM, potraživanja na kojima je izvršena ispravka vrijednosti u ranijem periodu.

Na prijedlog Uprave Društva, Nadzorni odbor je donio Odluku o otpisu potraživanja u iznosu od 6.950.367 KM. Generalni direktor Društva imenovao je Komisiju za popis nenaplativih, sumnjivih i spornih potraživanja. Na temelju utvrđenih kriterija za otpis potraživanja, sačinjen je Izvještaj o popisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja koja su predložena za otpis.

Društvo je u aprilu 2017. godine donijelo Plan mjera za naplatu električne energije za 2017. godinu. Planom su određene mjere naplate, a radi poboljšanja naplate potraživanja i ostvarenja naplate od 97%. Iako su poduzimane određene mjere, **Društvo i dalje ima velika nenaplaćena potraživanja za koja su u značajnoj mjeri vršene ispravke na teret rezultata poslovanja, što je neopravdano, a pogotovo obzirom na djelatnost Društva i raspoložive instrumente osiguranja naplate potraživanja (avansne uplate, bankovne garancije, isključenja, blagovremeno utuženje).**

Preporuka:

- ***Intezivirati aktivnosti naplate potraživanja za isporučenu električnu energiju, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.***

Potraživanja od kupca u inostranstvu iskazana su 1.892.317 KM. U odnosu na prethodnu godinu znatno su povećana. Prodaja ino kupcima vršena je iz energetske viškova, koji predstavljaju takozvane „bilansne viškove“ po zadovoljenju domaćih potreba. U ovakvim slučajevima električna energija ima tretman berzanske robe (odnosno dobra) i cijene se formiraju prema cijenama na svjetskim berzama, prije svih onih u okruženju (Frankfurt, Ciri). Najveći ino kupci su: Networ for Trading d.o.o. 1.303.240 KM i Holding Slovenske elektrane 474.876 KM.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana 826.308 KM (bruto 40.227.737 KM, ispravka vrijednosti 39.401.429 KM) odnose se na potraživanja od Elektroprijenosa BiH a.d. Banja Luka 30.550.692 KM od 28.02.2006. godine, koja su u cijelosti ispravljena na teret rashoda 30.06.2010. godine, a nastala su izdvajanjem prijenosa električne energije i formiranja Elektroprijenosa BiH, a nakon donošenja Zakona o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini⁹. Potraživanja za više plaćeni porez na dobit od 3.293.403 KM i od HVO-a 1.576.350 KM također se ispravljena na teret rashoda u ranijim godinama, a potraživanja od Federacije BiH za subvencije socijalno ugroženom stanovništvu od 4.714.223 KM ispravljaju se na godišnjem nivou. Potraživanja od NOS-a su 106.415 KM, ostala potraživanja 67.957 KM, te potraživanja od uposlenih 14.585 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani 251.144 KM su potraživanja za kartično plaćanje računa za električnu energiju.

⁹ „Sl. glasnik BiH“, broj 35/04

7.2.3 Kapital

Kapital na datum bilansa ima sljedeću strukturu:

	31.12.2017.	31.12.2016.
KAPITAL	854.115.639	853.878.198
Osnovni kapital	736.166.001	736.166.001
Statutarne i druge rezerve	192.731.559	192.731.559
Akumulirana (neraspoređena) dobit	237.441	2.389.210
Gubitak do visine kapitala	(75.019.362)	(77.408.572)

Osnovni kapital Društva iskazan je u iznosu od 736.166.001 KM i podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica nominalne vrijednosti 100 KM. Vlasnička struktura osnovnog kapitala je: Vlada FBiH, državni kapital 90 % ili 667.428.152 KM i privatizacijski fondovi i druga lica 10% ili 68.737.849 KM.

Statutarne i druge rezerve (zakonske rezerve) iskazane su 192.731.559 KM i na nivou su prethodne godine. Društvo je u 2016. godini promijenilo računovodstvene politike vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme sa metoda revalorizacije, na metodu troška u skladu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema. Nakon promjene računovodstvene politike, Društvo je u skladu sa MSFI 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, u ostale rezerve uključilo revalorizacione rezerve od 181.748.011 KM iskazane na osnovu izvršene revalorizacije vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme od 31.12.2004. godine. Akumulirana izdvajanja iz dobiti, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima FBiH, a na osnovu Odluka Skupštine Društva o raspodjeli dobiti ranijih godina, iznose 10.983.548 KM.

Akumulirana (neraspoređena) dobit iskazana 237.441 KM odnosi se na dobit 2017. godine.

Akumulirani gubitak iskazan 75.019.362 KM se odnosi na nepokrivene gubitke prethodnih godina. U odnosu na prethodnu godinu manji je za 2.389.210 KM, a po Odluci Skupštine Društva od 30.06.2017. godine kojom je ostvarena dobit u 2016. godini raspoređena za pokriće gubitaka iz ranijih godina.

7.2.4 Obaveze i razgraničenja

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja od 391.386.108 KM i u odnosu na prethodnu godinu su više za 87.549.075 KM za realizaciju kredita za izgradnju VE Mesihovina i sa njom povezanih nabavki od dobavljača. Obaveze i razgraničenja su data u sljedećoj tabeli:

	31.12.2017	31.12.2016.
OBAVEZE	391.386.108	303.837.033
Dugoročne obaveze i rezerviranja	292.849.499	235.001.936
Dugoročna razgraničenja i rezerviranja	107.991.363	112.897.813
Dugoročne finansijske obaveze	184.858.136	122.104.123
Kratkoročne obaveze	95.973.519	66.009.468
Kratkoročne finansijske obaveze	30.694.319	21.576.388
Obaveze iz poslovanja	52.396.802	29.710.289
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja	7.140.352	7.006.405
Druge obaveze	25.345	22.413
Obaveze za PDV	2.197.017	3.063.208
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	3.519.684	4.630.765
Pasivna vremenska razgraničenja	2.563.090	2.825.629

7.2.4.1 Dugoročne obaveze i rezervisanja

Dugoročne obaveze, razgraničenja i rezervisanja iskazane su **292.849.499** KM i u odnosu na prethodnu godinu su veće za 57.847.563 KM ili 24,6% najvećim dijelom zbog povlačenja-realizacije kreditnih sredstava za izgradnju VE Mesihovina.

7.2.4.1.1 Dugoročna razgraničenja i rezervisanja

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja za troškove i rizike iskazana su 107.991.363 KM i odnose se na rezervisanja za: otpremnine 10.372.509 KM, isplate jubilarnih nagrada 7.610.750 KM, po započetim sudskim sporovima 17.568.491 KM i unaprijed naplaćeni i odloženi prihod za donirana sredstva 72.439.613 KM.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade izvršena su na osnovu izvještaja ovlaštenog aktuara i primjeni MRS 19 – Primanja uposlenih i vlastitim aktima, usvojenog od strane Uprave. Prema izvještaju istog, na dan 31.12.2017. godine iskazano je 17.983.259 KM rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade.

Rezervisanja za pokrenute sudske sporove iskazana su 17.568.491 KM i odnose se na rezervisanja za pokrenute sporove. Rezervisanja za sudske sporove vrše se po svakom godišnjem obračunu, a nakon procjene svih sporova, Uprava donosi Odluku o rezervisanju i ukidanju rezervisanja.

Rezervisanja za donirana stalna sredstva iskazana su 72.439.613 KM, odnose se na stalna sredstva iz donacija, za koja se tokom korisnog vijeka trajanja sredstava priznaje prihod u visini obračunatog troška amortizacije, a u skladu sa MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći. U revidiranoj godini evidentirane su nova sredstva u iznosu od 1.096.630 KM, a na prihode je preneseno 3.863.829 KM.

7.2.4.1.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane u iznosu od 184.858.136 KM odnose se na obaveze po osnovu dugoročnih kredita od stranih finansijskih institucija 179.624.338 KM i domaćih 5.233.798 KM. U odnosu na prethodnu godinu iste su veće za 62.754.013 KM, zbog realizacije investicije VE Mesihovina i sa njom povezanog kredita.

Struktura dugoročnih kredita i pripadajućih kratkoročnih otplata data je u sljedećoj tabeli:

Kredit	Dugoročni dio	Kratk. dio	Obv. za dospj. kamatu	Taksa na nep. r.	Ukupno 31.12.2017.g	Kamatna stopa	Period otplate
I KREDITI U OTPLATI							
FAD/7	13.291.892	830.743	44.850		14.122.635	0,3%	2014-2034
ZABA+HBOR	9.003.201	2.770.216	379.490		11.773.417	Euribor+3,1%	2010-2022
Uni Credit	5.233.798	1.610.401	220.608		6.844.199	Euribor+3,1%	2010-2022
EBRD 35806	7.740.962	3.096.385	102.815		10.837.347	Euribor+1%	2009-2021
IDA 3071	6.641.656 + kur.raz.834.740	517.343	222.195		7.993.739	2,72%	2008-2027
IDA 3534	6.593.686 + teč. razlike 767.992	226.513	217.621		7.588.191	2,72%	2011-2029
IDA 4197	470.278 + kur. raz. 25.807	67.590	3.248		563.675	6MEuribor+0,751%	2011-2026
EIB 23.871	27.659.299	1.736.135	163.661		29.395.434	6MEuribor+0,988% 6MEuribor+0,71% 6MEuribor+0,683%	2010-2034 2010-2034 2011-2036
Kfw 65 838 HE Rama	8.692.578	2.173.144	334.501		10.865.722	2,6643%; 2,5914%; 2,8209%	2014-2022
II KREDITI U POVLAČENJU							
Kfw 65 933 VE Mesihov.	95.879.453	17.357.991		248.836	113.237.444	Euribor+1,4%	2017-2025
Kfw SCADA				16.185	0	Euribor+0,65%	2020-2029
Kfw 65 657 CHE Vrilo	0	0	0	0	0	Euribor+0,76%	2018-2029
EIB 83.108	2.022.792				2.022.792	1,58%	2020.-2035
UKUPNO (I+II)	184.858.134	30.386.461	1.688.989	265.021	215.244.595		

Kredit u otplati se odnose na ranije preuzete obaveze po kreditima za realizovane projekte sanacije, rekonstrukcije, postojeće elektroenergetske infrastrukture kao i revitalizaciju i modernizaciju hidroelektrana. Tokom godine je vršeno izmirenja dijela duga prema otplatnim planovima, a na kraju godine dugoročne obaveze su umanjene za pripadajući dio kratkoročnih obaveza u ukupnom iznosu od 30.386.461 KM, što je iskazano u okviru kratkoročnih finansijskih obaveza.

Najznačajnije promjene u odnosu na prethodni period odnose se na realizaciju projekta izgradnje VE Mesihovina i sa njim povezanog kredita Njemačke KfW banke. Kredit je odobren u okviru finansijske saradnje Njemačke, BiH, FBiH i Društva, a ugovor o kreditu je potpisan 23.02.2010. godine na iznos od 71.000.000 EUR-a i 1.000.000 EUR-a nepovratnih sredstava za finansiranje stručnih usluga na projektu. Planiran je

utrošak vlastitih sredstava Društva u iznosu od 6.745.843 EUR-a. Iako je realizacija projekta predviđena do kraja 2013. godine, isti nije realizovan u ugovorenom roku. Uprava Društva je u 2013., 2015. i 2017. godini uputila zahtjev kreditoru za produženje roka zatvaranja kredita i po zadnjem zahtjevu odobren je rok za isplatu kredita do 30.06.2018. godine, a početak otplate kredita je 30.12.2017. godine. Tokom revidirane godine povučeno je 92.361.331 KM kreditnih sredstava za izvršenu realizaciju po projektu, a izvršeno je i plaćanje dospjelog anuiteta od 8.678.996 KM. Ukupne obaveze po ovom kreditu na kraju 2017. godine iznose 113.237.444 KM. Obzirom da realizacija projekta nije izvršena prema planiranoj dinamici, **Društvo je na ime taksi za nepovučena sredstva platilo ukupno 2.499.379 KM, od čega se na 2017. godinu odnosi 248.836 KM.** Nakon realizacije najvećeg dijela projekta u 2017. godini, taksa na nepovučena sredstva se smanjuje i u prvoj polovini 2018. godine iznosila je 7.445 KM.

Pored navedenog, Društvo je platilo taksu na nepovučena sredstva po kreditu Kfw – Projekat SCADA na distributivnoj mreži od 16.185 KM, dok su oslobođeni plaćanja po kreditu Kfw CHE Vrilo zbog utvrđenog progressa u projektu.

Preporuka:

- **Poduzimati aktivnosti na pravovremenoj realizaciji projekata koji se finansiraju iz kreditnih sredstva, kako se ne bi plaćali nepotrebni troškovi po osnovu penala na nepovučena sredstva.**

7.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su 95.973.519 KM, a odnose se na: kratkoročne finansijske obaveze 30.694.319 KM, obaveze iz poslovanja 52.396.802 KM, obaveze po osnovi plata, naknada i ostalih primanja uposlenih 7.140.352 KM, druge obaveze 25.345 KM, obaveze za PDV 2.197.017 KM, obaveze za ostale poreze i druge dažbine 3.519.684 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su 30.694.319 KM, a čine ih kratkoročni dio obaveze po dugoročnim kreditima 30.443.786 KM i ostale kratkoročne finansijske obaveze 250.533 KM.

Obaveze iz poslovanja iskazane su 52.396.802 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji 32.934.961 KM, obaveze prema dobavljačima u inostranstvu 16.517.663 KM, primljene avanse, depozite i kaucije 2.847.978 KM i ostale obaveze iz poslovanja 96.200 KM.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iskazane su 32.934.961 KM i najveće obaveze Društvo ima prema dobavljačima Simens, podružnica Tomislavgrad od 9.000.514 KM i njegovom poreznom zastupniku KPMG 1.306.425 KM za instalacijske usluge na VE Mesihovina, kao i prema dobavljačima za nabavku, prijenos i distribuciju električne energije i to: GEN I Sarajevo 4.169.565 KM, Elektroprijenos BiH 4.161.659 KM, Elektroprivreda BiH 1.922.524 KM, Energy Financing Team 1.445.392 KM i NOS 1.092.946 KM.

Od iskazanih obaveza prema dobavljačima u inostranstvu od 16.517.663 KM najveći dio se odnosi na za isporučenu opremu i instalacije za VE Mesihovina i to od dobavljača Simens Wind Power Zagreb 11.340.835 KM i ABB Ltd. Zagreb 2.656.825 KM.

Ostale obaveze iz poslovanja iskazane su 96.200 KM i odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima za nefakturisane usluge 75.565 KM i robu 16.729 KM.

Obaveze za plate, naknade i ostala primanja iskazane su 7.140.352 KM i odnose se na obaveze za neto plate za decembar 2017. godine 3.694.993 KM, poreze i posebne dažbine 331.442 KM, doprinose 2.498.447 KM i ostala neto primanja i naknade 615.469 KM (topli obrok i prijevoz 595.129 KM, ostala materijalna prava 17.751 KM i naknade 2.589 KM).

Druge obaveze iskazane su 25.345 KM i uglavnom se odnose na naknade članovima odbora i komisija 13.087 KM i obaveze prema dioničarima za dividende 7.027 KM.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazane su 3.519.684 KM, a najvećim dijelom odnose se na obaveze za obnovljive izvore električne energije 2.301.724 KM, vodnu naknadu koja je utvrđena Zakonom o vodama Hercegovačko neretvanskog kantona 796.538 KM, obaveze za posebne vodoprivredne naknade 193.199 KM i naknade za osiguranje 112.144 KM.

7.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su 2.563.090 KM i najvećim dijelom se odnose se rezervisanja za neiskorišteni godišnji odmor od 1.874.608 KM, ostala kratkoročna razgraničenja od 505.571 KM, kao i na obračunate troškove perioda i kamate po dugoročnim kreditima.

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktor Društva je 13.11.2017. godine donio Odluku o popisu sredstava i izvora sredstava, te imenovao Centralnu popisnu komisiju na nivou Društva, kao i više pojedinačnih komisija po organizacionim dijelovima Društva i vrstama popisa.

Centralna popisna komisija je 15.01.2018. godine izradila Izvještaj o popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine. Sastavni dio Izvještaja su pojedinačni pregledi stanja imovine, potraživanja i obaveza, kao i pregledi prijedloga za otpis. Nadzorni odbor je 05.02.2018. godine donio Odluku o prihvaćanju Izvještaja o popisu sredstava i izvora sredstava. Ovom Odlukom data je saglasnost na otpis dotrajalih i neupotrebljivih stalnih sredstava i zaliha u iznosu od 143.683 KM. Poslije izvršenog popisa i provedenih knjiženja dokumentacije primljene nakon 15.01.2018. godine, a do roka za izradu Godišnjih finansijskih izvještaja, urađena su potrebna usaglašavanja i izrađen je Izvještaj o usklađenom inventurnom i knjigovodstvenom popisu sredstava i izvora sredstava, na koji je Nadzorni odbor dao saglasnost bez donošenja posebne odluke o tome.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici 538.133.080 KM i ukupne novčane isplate 552.896.900 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom od 14.763.820 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2017. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su samo podaci o promjenama i kretanjima po pozicijama bilansa stanja i bilansa uspjeha, te kraća pojašnjenja sumnjivih potraživanja i investicije VE Mesihovina. Nisu date sve potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Prema navedenom, **Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.**

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1. - Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija iskazana je 446.853.973 KM. U okviru toga iskazuje se 326.719.721 KM što se odnosi na 50% vrijednosti dvije hidroelektrane koje se iskazuju u bilansu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i to: HE Grabovica 115.474.832 KM i HE Salakovac 211.244.889 KM, bez prezentovane dokumentacione osnove iskazivanja istih.

Vanbilansno se iskazuje 58.539.606 KM za izdate mjenice kao instrumente osiguranja kredita po kreditima od stranih i domaćih kreditora, kao i 51.304.002 KM primljenih mjenica od kupaca Aluminijske i Željeznice FBiH.

Na ovoj poziciji iskazane su i obračunate zatezne kamate kupcu Aluminijske od 7.119.028 KM. Računovodstvenim politikama Društva propisano je da se kamate priznaju u trenutku plaćanja odnosno naplate, te su iste evidentirane vanbilansno radi potpune evidencije stvarnih dugovanja kupaca.

9. JAVNE NABAVKE

Na osnovu trogodišnjeg Plan poslovanja za period 2016.-2018. godina, organizacijske jedinice Društva utvrdile su pojedinačne planove nabavki. Plan javnih nabavki Društva za 2017. godinu donesen je 17.03.2017. godine (i 4 izmjene tokom godine), nije dio Plana poslovanja za 2017. godinu, niti je predmet Izvještaja o poslovanju za 2017. godinu. Javne nabavke provodi Sektor za nabavke, a na osnovu prijedloga organizacijskih jedinica i odobrenja od Uprave Društva. Planirano je 446 nabavki procijenjene vrijednosti 114.550.256 KM.

Prema prezentiranim podacima, Društvo je tokom 2017. godine, nakon provedenih postupaka javnih nabavki, zaključilo 291 ugovor u ukupnom iznosu 34.033.098 KM i to: putem otvorenih postupaka zaključena su 174 ugovora u iznosu 31.876.666 KM, konkurentskim zahtjevom 16 ugovora u iznosu 365.070 KM, pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja 6 ugovora u iznosu od 726.558 KM, usluge iz Anexa II dio B Zakona 16 ugovora u iznosu od 674.982 KM i 80 direktnih sporazuma u iznosu 389.822 KM.

Pregledom su obuhvaćena 22 postupka i procedure dodjele ugovora u 2017. godini u vrijednosti od 14.136.391 KM i to: 13 otvorenih postupaka nabavke roba i usluga u vrijednosti 13.112.528 KM, 2 pregovaračka postupka bez objave obavještenja od 628.600 KM, 2 konkurentska zahtjeva od 83.083 KM, 2 postupka po Aneksu II dio B od 294.500 KM i 3 direktna sporazuma od 17.680 KM. Provedenom revizijom uočeni su određeni nedostaci i propusti koji se ogledaju u slijedećem:

➤ **trajanje postupaka nabavke** - više postupaka nabavke po kojima su u 2017. godini zaključeni ugovori se odnose na nabavke planirane Planom nabavki za 2016. godinu, realizacija istih planirana je i planom poslovanja za 2016. godinu. Odlukama o provođenju postupaka javnih nabavki određeno je vrijeme trajanja nabavke (najčešće 60 dana ili 10 sedmica), a tako utvrđeni rokovi nisu se poštovali. U pojedinim slučajevima postupci nabavke pokrenuti su u maju ili avgustu 2016. godine, a ugovor sa izabranim ponuđačem je zaključen u januaru 2017. godine (zamjena i nadogradnja telefonskih centrala u objektima proizvodnje električne energije). **Tokom 2017. godine zaključeno je najmanje 11 ugovora po postupcima nabavke započetim sredinom prethodne godine, pored neopravdano dugog trajanja postupka nabavke, isto ima za posljedicu i neuporedivost podataka o planiranim i realizovanim nabavkama u određenom periodu;**

➤ **priprema tenderske dokumentacije** - u više postupaka nabavke, tendersku dokumentaciju preuzelo je sedam, osam ili više ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda od Dalekovod d.o.o. Mostar sa kojim su zaključivani pojedinačni ugovori: nabavka roba za elektroenergetske objekte po investicijama iz vlastitih sredstava u organizacionom djelu DP Centar 646.849 KM, nabavka roba za elektroenergetske objekte po investicijama iz vlastitih sredstava u organizacijskom dijelu DP Sjever 683.788 KM i nabavka roba za elektroenergetske objekte po investicijama iz vlastitih sredstava u organizacijskom dijelu DP Jug, pogon Mostar 1.417.249 KM. Također, navedeno se odnosi i na nabavke: zamjene i nadogradnje telefonskih centrala u objektima proizvodnje električne energije 569.843 KM, ugovor zaključen sa UNIS Telekomunikacije d.d. Mostar, nabavka rezervnih dijelova za elektro sisteme nadzora, upravljanja, mjerenje, signalizacije, zaštite, uzbude i regulacije napona 392.507 KM, ugovor zaključen sa Energokontrol Zagreb i nabavka roba za potrebe izgradnje elektroenergetskih objekata u posebnoj zoni Hodovo Općina Stolac, za potrebe DP JUG 1.894.202 KM ugovor zaključen sa Konzorcij Dalekovodi Mostar i Deling Tuzla. **Prema prednjem, tendersku dokumentaciju preuzima veći broj ponuđača, a ponudu dostavlja samo jedan ponuđač, pa je potrebno uraditi analizu i utvrditi razloge za navedeno, a u cilju ostvarenja što veće konkurencije i mogućnosti učestvovanja više potencijalnih ponuđača radi ostvarenja najboljih efekata za Društvo;**

➤ kod nabavke usluge reklamiranja Društva putem nogometnog kluba s područja grada Mostara 200.000 KM i sa područja grada Široki Brijeg 200.000 KM, u tenderskoj dokumentaciji su za tehničku i profesionalnu sposobnost određeni uslovi koje ponuđač mora ispunjavati:

- posjedovanje odobrenje/licence za sudjelovanje u natjecanju Premijer lige BiH,
- posjedovanje odobrenje/licence za sudjelovanje u UEFA natjecanju,
- raspolaganje stadionom sa najmanje 8.000 sjedećih mjesta (grad Mostar),
- raspolaganje stadionom sa najmanje 5.000 sjedećih mjesta i najmanje 3.000 natkrivenih sjedećih mjesta (grad Široki Brijeg),
- raspolaganje stadionom opremljenim digitalnim semaforom i „plutajućom trakom“,
- raspolaganje sa stadionom koji posjeduje reflektorsku rasvjetu za igranje noćnih utakmica.

Za sve navedene zahtjeve u pogledu opreme i uslova stadiona zahtijevana je samo potpisana i ovjerena izjava ponuđača o ispunjavanju uslova, bez tehničkih ili drugih dokaza o kapacitetu i opremljenosti koji potvrđuju navode iz date izjave. Ugovorni organ dužan je prema članu 53. Zakona o javnim nabavkama¹⁰ pripremiti tendersku dokumentaciju kojom daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu ponuda **na stvarno konkurentskoj osnovi**. Međutim, **određivanje tehničke i profesionalne sposobnosti koje ispunjava samo jedan potencijalni ponuđač (prema podacima fudbalskog/nogometnog saveza BiH u gradovima Mostar i Široki Brijeg ima samo po jedan nogometni klub koji ima licencu za sudjelovanje u natjecanju u Premijer ligi BiH i natjecanja u UEFA) ukazuje da je ugovorni organ pogodio određene nogometne klubove i nije postupio jednako i nediskriminirajuće, jer nije osigurana pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom kako je predviđeno članom 3. Zakona o javnim nabavkama;**

➤ kod vanplanske nabavke kratkoročni kredit - prekoračenje po transakcijskom računu u iznosu od 14 miliona na godinu dana, proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja, vrijednost ugovora 421.502 KM. Nabavka je provedena u januaru 2017. godine pozivom samo jednog ponuđača (UniCredit banka) na pregovore uz primjenu člana 21. stav 1. d) - hitnost provođenja postupka. Odlukom o odabiru navedenog postupka obrazlaže se hitnost zbog loših hidroloških prilika, a sredstva bi koristila za redovno poslovanje, robe i usluge neophodne za održavanje pogonske spremnosti, plate uposlenih, poreze i druge obaveze. Prema navedenom, svrha uzimanja kredita je za redovne poslovne aktivnosti što znači da ugovorni organ nije primjenio odgovarajući postupak nabavke i za **odabir postupka nabavke bez objave obavještenja nisu postojali opravdani i dokazivi razlozi krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, tako da postupak nije proveden u skladu sa odredbama člana 14. stav 4. Zakona o javnim nabavkama. Dokaz za navedeno je i činjenica da je postupak proveden u januaru 2017. godine, a prekoračenje po transakcijskom računu korišteno je tek u septembru (2,29 miliona - najveće dnevno prekoračenje), oktobru (7,49 miliona) i novembru (4,37 miliona) i po istim je plaćena kamata u iznosu od 8.366 KM;**

Prema naprijed navedenom, za postupke koji su bili predmet revizije, Društvo nije dosljedno primjenjivalo Zakon o javnim nabavkama u dijelu poštivanja uslova za primjenu odabranog postupka nabavke, osiguranja stvarne konkurentne osnove svih ponuđača, a veći broj otvorenih postupaka okončan na osnovu samo jedne primljene ponude.

Preporuka:

- **Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke i poštivanja uslova za primjenu odabranog postupka nabavke, osiguranja pravične i aktivne konkurencije svih ponuđača, a kako je propisano članovima 3, 21. i 53. ovog Zakona.**

¹⁰ „Sl. glasnik BiH“, broj 39/14

10. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim pojedinačnim podacima od strane organizacionih dijelova, protiv Društva su pokrenuti sudski sporovi po različitim osnovama u iznosu od 45.716.038 KM i to:

ORGANIZACIONI DIO	IZNOS
Direkcija Društva	19.851.779
Proizvodnja električne energije	19.826.662
Distribucija električne energije	5.204.721
Opskrba električnom energijom	832.876
UKUPNO	45.716.038

Radi procjene rezervisanja za potencijalne obaveze iz osnova sudskih sporova, a u skladu sa MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, formirana je Komisija za rezervisanje troškova sudskih sporova. Zadatak Komisije je da pri izradi i sastavljanju godišnjeg obračuna Društva za 2017. godinu, sačini izvještaj o sudskim sporovima po organizacionim dijelovima sa svim relevantnim podacima o svakom pojedinačnom sporu, te predloži rezervisanja, odnosno ukidanje rezervisanja, zavisno od procjene ishoda spora. Komisija je sačinila Izvještaj o svim sudskim sporovima i predložila da se izvrši rezerviranje troškova po sudskim sporovima u iznosu od 1.459.607 KM i ukidanje rezervisanja od 1.905.123 KM, a Uprava isti usvojila Odlukom od 16.02.2018. godine.

Prema prezentiranoj evidenciji o pokrenutim sporovima sa stanjem na dan 31.12.2107. godine, Društvo vodi postupaka u ukupnoj vrijednosti od 291.739.349 KM, u čemu je najviše tužbi protiv 28.249 fizičkih i pravnih osoba za nenaplaćena potraživanja u iznosu od 101.334.713 i 815 tužbi za neovlaštenu potrošnju od 1.708.991 KM.

11. KOMENTAR

Javno preduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar se u ostavljenom roku očitovalo dopisom broj I-7011/2018 od 26.09.2018. godine na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2017. godinu.

U Odgovoru na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji izneseni su komentari na osnove za data mišljenja, kao i na dio Izvještaja vezano za upošljavanje. Navedena obrazloženja i komentare vezano za mjerenje nadoknadiive vrijednosti imovine u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine, nismo mogli prihvatiti, jer nisu data adekvatna obrazloženja o izvršenom mjerenju na datum bilansa izvještajne godine. Pojašnjenja vezana za upošljavanje i dio javnih nabavki kod zaključivanja okvirnog sporazuma, djelomično su prihvaćena i inkorporirana u tekst Izvještaja, te ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o finansijskoj reviziji za 2017. godinu.

Rukovodilac Sektora za javna preduzeća:

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Mujesira Cocalic, dipl.oec. - vođa tima

Katica Galić, dipl.oec. - član tima

IV. PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2017. godine			
Naziv: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	292.484.942	379.588.856
1	Prihodi od prodaje robe		
2	Prihodi od prodaje učinaka	287.686.227	375.642.509
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	4.798.715	3.946.347
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	302.600.553	375.685.924
1	Nabavna vrijednost prodane robe	85.165.432	137.990.034
2	Materijalni troškovi	4.773.579	4.149.443
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	89.619.026	86.649.135
4	Troškovi proizvodnih usluga	33.124.993	51.100.300
5	Amortizacija	54.714.886	53.206.766
6	Troškovi rezervisanja	5.128.580	8.729.612
7	Nematerijalni troškovi	30.074.057	33.860.634
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	0	3.902.932
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	10.115.611	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	3.033.954	113.133
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata	1.774.315	113.133
3	Pozitivne kursne razlike	1.259.639	
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi		
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	2.374.185	4.065.579
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	2.369.462	3.855.252
3	Negativne kursne razlike	4.723	210.100
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi		227
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	659.769	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	3.952.446
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	9.455.842	49.514
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	14.996.555	12.765.948
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	515.218	70.805
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala		
6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja	6.496.014	7.945.447
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	7.985.323	4.749.696
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	5.425.581	7.086.432
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	56.616	87.093
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala		
6	Manjkovi	18.695	119.828
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	5.142.190	6.474.565
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	208.080	404.946

XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	9.570.974	5.679.516
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	517.986	184.858
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	386.649	275.068
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda	691.388	507.600
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda	700.416	3.658.182
	UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)	311.724.825	393.160.395
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)	311.487.384	390.771.185
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA	237.441	2.389.210
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	237.441	2.389.210
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1	Porezni rashodi perioda		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	237.441	2.389.210
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	237.441	2.389.210
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	237.441	2.389.210
XVII	Neto dobit perioda	237.441	2.389.210
XVIII	Neto gubitak perioda		
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	237.441	2.389.210
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	237.441	2.389.210
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 27.02.2018. godine.

Direktor:
Marinko Gilja

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine					
Naziv: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2		3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOR. PLASMANI (1 do 8)	1.707.208.345	583.630.474	1.123.577.871	1.026.221.214
1	Nematerijalna imovina	12.034.965	9.191.094	2.843.871	3.229.547
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	1.693.942.895	574.083.943	1.119.858.952	1.021.766.567
3	Investicione nekretnine				
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	16.656		16.656	16.656
6	Dugoročni finansijski plasmani	1.213.829	355.437	858.392	1.208.444
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (1 do 2)	377.602.032	255.678.155	121.923.877	131.494.017
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	14.145.572	6.162.256	7.983.316	6.891.733
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratk. plasmani	363.456.460	249.515.899	113.940.561	124.602.284
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	2.084.810.377	839.308.629	1.245.501.748	1.157.715.231
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna aktiva	446.853.973		446.853.973	370.420.982
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	2.531.664.350	839.308.629	1.692.355.721	1.528.136.213
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 10)			854.115.639	853.878.198
1	Osnovni kapital			736.166.001	736.166.001
2	Upisani neplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve			192.731.559	192.731.559
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobiti				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit			237.441	2.389.210
9	Gubitak do visine kapitala			75.019.362	77.408.572
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA RAZGRANIČENJA			107.991.363	112.897.814
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			184.858.136	122.104.123
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			95.973.520	66.009.467
1	Kratkoročne finansijske obaveze			30.694.319	21576.388
2	Obaveze iz poslovanja			52.396.803	29.710.290
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osn. plata, naknada i ost. primanja uposl.			7.140.352	7.006.406
5	Druge obaveze			25.345	22.413
6	Obaveze za PDV			2.197.017	3.063.204
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			3.509.876	4.619.871
8	Obaveze za porez na dobit			9.808	10.895
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			2.563.090	2.825.629
	G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			1.245.501.748	1.157.715.231
	II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva			446.853.973	370.420.982
	UKUPNO PASIVA (I+II)			1.692.355.721	1.528.136.213

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 27.02.2018. godine.

Direktor:
Marinko Gilja

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2017. godine (Direktna metoda)			
Naziv: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar			
	Opis	IZNOS	
		Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi novca iz poslovnih aktivnosti	349.920.336	437.719.815
1	Prilivi od kupaca i primljeni predujmovi	332.866.805	437.185.224
2	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	16.881.740	346.582
3	Ostali prilivi od poslovnih aktivnosti	171.791	188.009
II	Odlivi novca iz poslovnih aktivnosti	449.446.208	405.374.205
4	Odlivi iz osnova isplata dobavljačima i dati avansi	340.130.815	281.628.965
5	Odlivi iz osnova plata, naknada plata i drugih primanja uposlenih	90.294.511	85.969.580
6	Odlivi iz osnova plaćenih kamata	2.369.463	3.855.251
7	Odlivi iz osnova poreza i drugih dažbina	15.576.004	27.172.501
8	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	1.075.415	6.747.908
III	Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti		32.345.610
IV	Neto odliv novca iz poslovnih aktivnosti	99.525.872	
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi novca iz ulagačkih aktivnosti	55.160.951	52.875.724
1	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	53.309.669	52.687.093
2	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		
3	Prilivi iz osnova prodaje dugotrajne imovine	70.780	70.805
4	Prilivi iz osnova kamata	1.774.316	113.133
5	Prilivi iz osnova dividendi i učešća u dobiti		
6	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	6.186	4.693
II	Odlivi novca iz ulagačkih aktivnosti	53.382.218	52.795.537
7	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih ulaganja	53.382.218	52.794.136
8	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela		
9	Odlivi iz osnova kupovine dugotrajne imovine		
10	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		1.401
III	Neto priliv novca iz ulagačkih aktivnosti	1.778.733	80.187
IV	Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti		
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
I	Prilivi novca iz finansijskih aktivnosti	133.051.793	31.781.374
1	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala		
2	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	94.384.123	29.555.108
3	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	20.142.930	
4	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	18.524.740	2.226.266
II	Odlivi novca iz finansijskih aktivnosti	50.068.474	87.489.758
5	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela		
6	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	24.572.223	15.531.419
7	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	20.142.930	
8	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga		
9	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi		
10	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	5.353.321	71.958.339
III	Neto priliv novca iz finansijskih aktivnosti	82.983.319	
IV	Neto odliv novca iz finansijskih aktivnosti		55.708.384
	D. UKUPNI PRILIVI NOVCA	538.133.080	522.376.913
	E. UKUPNI ODLIVI NOVCA	552.896.900	545.659.500
	F. NETO PRILIVI NOVCA		
	G. NETO ODLIVI NOVCA	14.763.820	23.282.587
	H. NOVAC na početku izvještajnog perioda	21.550.429	44.833.016
	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna novca		
	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna novca		
	K. NOVAC na kraju izvještajnog perioda	6.786.609	21.550.429

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 27.02.2018. godine.

Direktor:
Marinko Gilja

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2017. godine								
Naziv: JP „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar								KM
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+6 ±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2015. godine	736.166.001	173.206.568		10.983.548	(88.392.120)	831.963.997		831.963.997
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
3. Efekti ispravki grešaka								
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015., odnosno 01.01.2016.g. (1 ± 2 ± 3)	736.166.001	173.206.568		10.983.548	(88.392.120)	831.963.997		831.963.997
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava		(173.206.568)				(173.206.568)		(173.206.568)
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha					2.389.210	2.389.210		2.389.210
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital				181.748.011	10.983.548	192.731.559		192.731.559
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na dan 31.12.2016.g., odnosno 01.01.2017. g. (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	736.166.001			192.731.559	(75.019.362)	853.878.198		853.878.198
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
14. Efekti ispravki grešaka								
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016.,odnosno, 01.01.2017.g. (12 ± 13 ± 14)	736.166.001			192.731.559	(75.019.362)	853.878.198		853.878.198
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava								
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije								
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha					237.441	237.441		237.441
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu								

21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
23. Stanje na dan 31.12.2017. g. (15±16±17±18±19±20-21±22)	736.166.001			192.731.559	(74.781.921)	854.115.639		854.115.639

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i iste odobrila 27.02.2018. godine.

Direktor:
Marinko Gilja